

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania B. s.c. A. J., I. J. w O. i T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.

z udziałem zainteresowanych: R. Spółki z o.o. we W., K. Spółki z o.o. z siedzibą w O.

o ustalenie płatnika składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 kwietnia 2015 r.,

skargi kasacyjnej B. s.c. A. J., I. J. w O. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 2014 r.,

1. odrzuca skargę kasacyjną,

2. zasądza od odwołującej się B. s.c. A. J., I. J. w O. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 20 lutego 2013 r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 4 pkt 2a ustawy z dnia 13

października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm., obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121), art. 85 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), art. 104 ust. 1 pkt 1c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.), art. 9 ustawy z 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.), stwierdził, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych T. S. w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. jest B. s.c. A. J., I. J.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyli płatnik składek – B. s.c. A. J., I. J. w O. oraz ubezpieczona T. S., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych T. S. w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 października 2012 r. jest R. Spółka z o.o. z siedzibą we W., a od 1 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. K. Spółka z o.o. z siedzibą w O.

Wezwane do udziału w sprawie R. Spółka z o.o. z siedzibą we W. oraz K. Spółka z o.o. z siedzibą w O. nie zajęły żadnego stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. wyrokiem z dnia 7 października 2013 r. oddalił odwołania.

W wyniku apelacji płatnika składek B. s.c. A. J., I. J. w O. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 maja 2014 r. oddalił apelację.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że umowy zlecenia zawarte między odwołującą się T. S. a zainteresowanymi R. Spółką z o.o. oraz z K. Spółką z o.o. były nieważne z uwagi na dyspozycję przepisu art. 58 § 1 k.c., bądź też miały charakter „uśpiony”. Skutkiem tego nie wiązały T. S. i zainteresowanych spółek. W ocenie Sądu Apelacyjnego obie koncepcje prowadzą do tego samego skutku, czyli do przyjęcia, że zobowiązanie stanowiące podstawę świadczenia pracy łączyło T. S. i

odwołującą się spółkę cywilną. Na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych oznacza to, że płatnikiem składek jest B. s.c. A. J., I. J. w O.

Skargę kasacyjną wniósł odwołujący się płatnik składek – B. s.c. A. J., I. J. w O. zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności: 1) naruszenie art. 353¹ k.c., art. 58 k.c., art. 734 § 1 k.c. w związku z art. 750 k.c. oraz art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. Nr 166, poz. 1608 ze zm.) przez przyjęcie, że umowy zlecenia z dnia 1 lutego 2012 r. i z dnia 1 listopada 2012 r. zawarte pomiędzy T. S. a R. Spółką z o.o. z siedzibą we W., K. Spółką z o.o. z siedzibą w O. są nieważne jako sprzeczne z ustawą; 2) naruszenie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych przez przyjęcie, że rozwiązanie umowy zlecenia między B. spółką cywilną a T. S. i ponowne jej zatrudnienie na tym samym stanowisku jako zleceniobiorcę agencji pracy tymczasowej wypełniało dyspozycję art. 8 pkt 3 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych i było w tym stanie rzeczy niezgodne z prawem.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Wartość przedmiotu zaskarżenia podana została w skardze kasacyjnej w kwocie 4.400 zł i ustalona została na podstawie wynagrodzenia brutto T. S. za okres luty – listopad 2012 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 398² § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia jedynie w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, natomiast w pozostałych sprawach z tego zakresu skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Utrwaloną linią judykatury jest, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu

rentowego, od której wniesiono odwołanie - art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286; z dnia 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, LEX nr 844747; z dnia 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215; z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 314/09, LEX nr 604214). Sprawa, w której wniesiona została skarga kasacyjna, wszczęta została odwołaniem od decyzji ustalającej, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych T. S. w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. jest B. s.c. A. J., I. J. w O. A zatem jest sprawą o prawa majątkowe, w której skarga kasacyjna jest dopuszczalna tylko wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia jest nie niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 września 2014 r., I UZ 9/14 (LEX nr 1532734) przyjął, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, niezależnie od tego, czy sporne roszczenie dotyczyło ustalenia, ukształtowania czy świadczenia.

W rozpoznawanej sprawie o ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, którego tytuł stanowiła umowa zlecenia, sąd nie rozstrzygał o obowiązku objęcia ubezpieczeniem społecznym z tytułu tej umowy, a jedynie o powinności zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne przez wskazany w decyzji podmiot. Jest to więc niewątpliwie sprawa o prawa majątkowe, a zatem podlega ograniczeniu przewidzianemu w art. 398² § 1 k.p.c. Nie było sporu, że T. S. ma podlegać ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia, ale sporne było ustalenie podmiotu zobowiązanego do zapłaty składek z tego tytułu. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02 (OSNP 2004 nr 6, poz. 107) przyjął, że w sprawie dotyczącej poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Tak więc, skoro w skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia (kwota należnych do zapłaty składek) wskazana została przez skarżącego kwota 4.400 zł, to skarga na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. jest niedopuszczalna.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną. Godzi się w tym miejscu nadmienić, że w orzecznictwie przyjmuje się, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uniemożliwia Sądowi Najwyższemu w składzie trzyosobowym, któremu przedstawiono skargę, dokonania ponownej kontroli w zakresie spełnienia ustawowych wymogów oraz wydania orzeczenia o odrzuceniu skargi (por. min. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2014 r., III CNP 10/13, LEX nr 1455722).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).